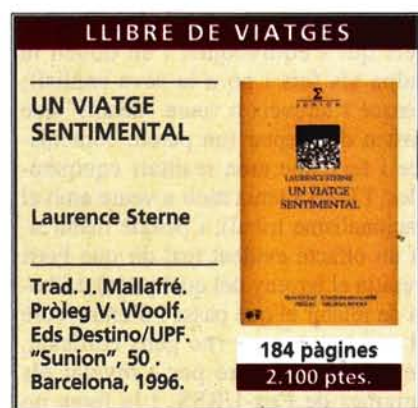

La mirada itinerant

En aquesta magnífica i divertida obra de Sterne, 'Un viatge sentimental', el plaer de l'experiència manté desperts els sentits i la intel·ligència del narrador.

Des de les primeres planes del *Viatge sentimental* ens trobem de ple en el món de *Tristan Shandy*, un món en què pot passar de tot, i on el lector –com diu Virginia Wo-

olf– no sap amb quina ironia es veurà en la pàgina següent. Yorick, el narrador a l'estil de la literatura de viatges del segle XVIII, registra en el seu diari tot el que veu i sent, "el que les circumstàncies i l'atzar del viatge li ofereixen constantment". No li interessien ni la descripció dels grans monuments i obres d'art de França ni oferir-ne una visió antropològica dels costums. El que realment excita la seua sensibilitat són les petites coses i els personatges que es creuen en el seu camí. Així, el llibre esdevé la transcripció de les seues impressions, dels vaivens dels estats d'ànim, dels canvis sobtats d'opinió. Al costat del gust pel detall, en el discurs erràtic del protagonista hi ha el plaer per la digressió, ja que, com deia en el *Tristan Shandy*, les opinions sobre les accions és el que cor-

respon a l'home. El narrador sovint es recrea més en l'ona expansiva que provoca un fet que en el fet mateix. I aquest és justament un dels encants del llibre: l'impacte de l'observació dispara la imaginació del narrador i converteix l'escriptura en protagonista de l'obra. Un procés creatiu que s'autocontempla, i reflexiona en l'instant mateix que es converteix en signes i crea vivències.

Tot i que hi ha descripcions històriques i polítiques, en *Un Viatge sentimental* predominen els retrats i les situacions humorístiques per tal d'il·lustrar la diversitat de caràcters i l'espectacle de la vida humana. Desfilen pel llibre un frare que demana, una dama noble, el simpàtic brivall *La Fleur* que es convertirà en el seu criat... Distintes escenes galants, la descripció d'un grup de pobres i el commovedor episodi d'un ase mort plorat per un vell que l'ha tingut durant molt de temps com a company, la vida dissipada i ociosa de l'aristocràcia constitueixen un atractiu mosaic en el qual s'intercalen moments de neguit.

En *Un viatge sentimental*, interromput per la mort de l'autor, es concentra el bo i millor de l'art de Sterne: l'enginy expressiu; l'estil versàtil. En una paraula: una de les millors proses del segle XVIII europeu on, per de sota de l'humorisme aparentment superficial, es troben uns sentiments profundament humans. **Francesc Calafat**